

Het 'oude gemeentehuis', net na de bouw. Foto: Nationaal Archief

Waarom ons gemeentehuis zo bijzonder was

De herbouw van rijksmonument 513721, gelegen in onze gemeente aan de Koningin Julianalaan is onlangs eindelijk van start gegaan. De planning dicteert dat het nieuwe meerdere doelen dienende raadhuis aan het einde van het 1e kwartaal van 2018 volledig paraat zal zijn voor een eerste bezichtiging door ons dorpsgenoten en de landelijke pers.

WAALRE - Er is lang beraadslaagd, gebakkeleid, gekissebist, gesteggeld en vergaderd

voor de eerste schop de grond in kon, en dat heeft niet op de laatste plaats met traditie te maken. Het oorspronkelijke gemeentehuis is immers in 1929 gebouwd door een van de belangrijkste vertegenwoordigers van het traditionalisme, de Bossche architect H.W. Valk - ja, dezelfde Hendrik Willem die ook in 1937 Huis De Kempen voor Antoon Coolen bouwde, en onder wiens leiding zo'n vijfenzeventig jaar geleden de laatste grote restauratie van het toen nog veel neogotischere oude

Willibrorduskerkje plaatsvond.

Het traditionalisme, dat zijn absolute bloei kende in de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw, gebruikte als het even kon liever hout en natuursteen (of baksteen) dan staal en beton, en stelde daarmee esthetiek boven brandveiligheid, in zekere zin. De stroming was, zoals alles eigenlijk in de kunst en de puberteit, een reactie op wat daaraan voorafging: het functionalisme, waarbij de functie van een gebouw de leidraad was.

ONS GEMEENTEHUIS

Voor het uiterlijk van het oude gemeentehuis integreerde H.W. Valk aan de verschillende gevels veel baksteen-expressionistische elementen. Anders gezegd: hij hanteerde bakstenen als belangrijkste zichtbare bouwmateriaal. Deze werden gemetseld in Noors verband - na elke twee stenen legt men er een met de kopse kant, en de middens van de koppen in de volgende lagen komen telkens boven de stootvoeg tussen de twee in de lengte liggende stenen in de laag daaronder. De topgevels en boogvelden liet Valk bovendien met siermetselwerk bekleden, en het pand werd later

opgesmukt met het wapen van Waalre in terracotta (voor-gevel) en een geglazuurde bakstenen tegeltableau van de Brabantse leeuw (oostgevel). Los van de nieuwbouw uit 1990, die niet tot het monument behoorde, bestond het raadhuis aanvankelijk uit een eenlaags en een tweelaags gedeelte, beide afgedekt door samengestelde zadeldaken met schubvormige en rechthoekige leistenen. De gevels van het hoofdgebouw, die nog enigszins kunstmatig overeind staan en in het nieuw te bouwen gemeentehuis worden geünieerd, zijn voorzien van hoge kruisvensters, en die op de ver-

dieping in het dak zijn daarenboven verfraaid met statige driehoekige frontons. Tot de brand van juli 2012 was het interieur voor een groot deel nog authentiek, vooral in de bestuurskamers en de raadzaal. Ons nieuwe dorps huis zal het traditionalisme weer plaats laten maken voor wat daaraan voorafging: een nadruk op functionaliteit. Er zal namelijk ook een onder andere café en een bibliotheek in het gebouw ondergebracht worden. Enkele belangrijke hoofdrolspelers in het proces zijn architect Tanja Lamers van De Twee Snoeken en interieurontwerper Bas van Rooij van Burobas.